

U. R. S. S.

● Organizat pentru prima oară, anul trecut, la Riga, festivalul „Primăvara teatrală a țărilor baltice” a cunoscut un deosebit succes. Anul acesta, festivalul se desfășoară la Vilnius, cu participarea teatrelor din R.S.S. Letonă, Estonă, Lituaniană și Bielorusă. Etapa finală e precedată de o fază republicană, comisia de selecționare avînd a decide spectacolul și teatrul care vor susține culorile fiecărei republici în turul final. În felul acesta, „Primăvara teatrală a țărilor baltice” presupune în primul rînd, o confruntare între teatrele aceleiași republici. Pregătirile în vederea participării la faza finală au fost deosebit de active în toate republicile unionale participante. Spre exemplu, în R.S.S. Letonă, comisia de selecționare a avut de vizionat numeroase spectacole atît în limba letonă, cît și în limba rusă. Dintre spectacolele prezentate cu acest prilej, menționăm *Am jucat, am dansat*, de I. Rainis (Teatrul de Artă „Rainis”), *S-a dezlănțuit viscolul* de I. Griva (piesă dedicată eroului legendar I. Fabritius), *Un vechi cuib de marinari* (Teatrul din Liepask) și *Un cătun la mare* (Teatrul din Valmiers), două dramatizări după romanele lui V. Lațis, *Emil și detectivii* de E. Kăstner (Teatrul Comsomolului leninist), *Sonetul lui Petrarca* de N. Pogodin (Teatrul Rus de Dramă) și altele.

Dintre aceste spectacole, *Am jucat, am dansat* de I. Rainis a fost desemnat să reprezinte R.S.S. Letonă la faza finală a festivalului, în timp ce, *Un vechi cuib de marinari* și *Emil și detectivii* au fost desemnate drept cele mai bune spectacole ale stagiunii.

Succesul înregistrat de festivalul „Primăvara teatrală a țărilor baltice” a determinat și teatrele din capitala Uniunii Sovietice să organizeze la rîndul lor un concurs asemănător.

După cum se precizează în hotărîrea privitoare la organizarea festivalului, acesta se va desfășura în primăvara fiecărui an, servind cauza „ridicării nivelului artistic al colectivelor teatrale din capitala Uniunii Sovietice, asigurării unui schimb de experiență regulat între aceste colective și popu-

larizării cît mai largi a realizărilor teatrelor din Moscova”.

Fiecare teatru are dreptul să reprezinte în cadrul festivalului cel mai bun spectacol montat în timpul stagiunii (ales de consiliul artistic) și una din premierele prezentate în lunile aprilie și mai. Anul acesta, prima ediție a festivalului „Primăvara teatrală” a teatrelor din Moscova s-a desfășurat în cursul lunii mai, comisia festivalului avînd de vizionat 73 de spectacole. Notăm ca un fapt interesant că aprecierile membrilor comisiei, înscrise pe programe speciale, au fost depuse după fiecare spectacol în niște căsuțe de tipul celor poștale, instalate în foaietul teatrului.

● Pe teritoriul așezat în preajma Stadionului central „V. I. Lenin” s-a terminat de curînd construirea celui mai mare palat al sporturilor din Europa. Cele mai moderne instalații tehnice creează posibilitatea transformării imensei arene a palatului cînd într-un patinoar de proporții uriașe, cînd în teren de tenis sau în ring de box, cînd într-o uriașă sală de teatru cu o capacitate de 12.000 de locuri, socotindu-le și pe cele din tribună. Pentru a transforma sala sporturilor în sală de spectacol sînt necesare două operațiuni: așezarea fotoliilor în arenă și acționarea unui mecanism care ridică în fața uneia din tribune — în asemenea ocazii neutilizată și mascată printr-un sistem de perdele — o scenă cu o suprafață de 800 m², adîncimea fiind de 25 m.

Din declarațiile făcute de V. Ilcenko, directorul palatului, unui corespondent al revistei „Teatr”, rezultă că această sală de spectacol, de proporții puțin obișnuite, va fi folosită pentru spectacolele date de artiștii străini, sosiți în turneu la Moscova, cît și pentru reprezentațiile extraordinare prezentate de actorii sovietici. Astfel, în cursul anului 1957, se proiectează prezentarea unui ciclu de spectacole cu tragedia lui Sofocle, *Oedip-rege*, în regia lui N. Ohlopkov. Tot N. Ohlopkov intenționează să monteze o dramatizare după *Taras Bulba* de N. Gogol. În momentul de față se duc tratative cu Teatrul de Dramă „Pușkin” din Leningrad pentru un turneu cu *Tragedia optimistă* de Vs. Vișnevski, spectacol pus în scenă de G. Tovstonogov. Pentru sărbătorirea celei de a 40-a ani-

versări a Marelui Octombrie, conducerea palatului proiectează câteva reprezentații cu *Misterul buf* de V. Maiakovski în regia lui S. Iutkevici.

Totodată, Nazim Hikmet și regizorul I. Zavadski sînt pe cale să creeze scenariul unui spectacol epic de proporții, pe care I. Zavadski își propune să-l monteze pe scena noii săli de spectacol.

Finlanda

● Piesa *Kilttejä Tyttöjä* (Fete drăguțe) a dramaturgului suedez Gustaf von Numers s-a bucurat de-a lungul anilor de atenția deosebită a teatrelor scandinave. Piesa s-a jucat cu succes în Norvegia, Suedia și Danemarca, fiind prezentă pe afișul teatral două și trei stagiuni la rînd. De curînd, piesa *Fete drăguțe* a văzut pentru prima oară luminile rampei și în Finlanda, datorită Teatrului Muncitoresc din Helsinki.

Fete drăguțe își situează acțiunea în cadrul unui mic orașel de provincie, colizia dramatică servind mai mult drept pretext pentru zugrăvirea unor tipuri aparținînd orașului capitalist. Eroii piesei sînt oameni cu morala și gîndirea strîmte, care practică profesiuni meschine ori dubioase, și pe care-i unește disprețul comun față de muncitori, singurele elemente sănătoase ale acestei societăți viciate. Gustaf von Numers se dovedește un fin observator al societății timpului său și evidentul dezgust cu care dramaturgul profilează pe acești reprezentanți ai claselor exploatoare face ca piesa *Fete drăguțe* să fie un autentic document demascator al realităților capitaliste.

R. Cehoslovacă

● Recent s-a constituit la Praga Uniunea oamenilor de teatru din R. Cehoslovacă. În cadrul acestei uniuni vor funcționa trei secții permanente. Cea dintîi privind problemele teatrelor de dramă întrunește artiștii, regizorii și scenograful teatrelor dramatice precum și dramaturgii, teatrologii, criticii și pedagogii. Aceeași secție numără printre membrii ei și cadrele artistice ale teatrelor de tîneret, regizorii și actorii de la stațiile de radio și televiziune. A doua secție a teatrelor muzicale reunește elementele artistice care activează în domeniul operei, baletului, operetei. În cadrul acestei

secții, urmează să participe în afara acturilor și regizorilor de la teatrele muzicale, dirijorii, maeștrii de balet, maeștrii de canto etc. A treia secție, cea a teatrului de păpuși, reunește pe lucrătorii din acest domeniu.

Potrivit prevederilor statutului Uniunii oamenilor de teatru, fiecare secție va putea — pentru a-și desfășura activitatea în cele mai rodnice condiții — să înjghebeze în sinul ei mici colective.

Primirea membrilor în Uniune se face pe bază de selecție.

● Trei teatre cehoslovace și anume cele din Budejovice, Olomouc și Opava au montat concomitent *Diavolul din Boston* de Lion Feuchtwanger. Faptul că presa cehoslovacă a acordat o deosebită atenție celor trei spectacole nu se datorește atît imprevizibilității că trei teatre diferite s-au adresat în același timp aceleași piese, ci, mai ales, deosebitelor viziuni regizorale pe care le-a prilejuit piesa pe cele trei scene. Analizînd aceste spectacole, Jan Cisar remarcă în articolul „De fiecare dată un alt Diavol din Boston” („Divadlo”) că exemplul oferit de cele trei teatre este ilustrativ pentru strădania oamenilor de teatru cehi de a promova o diversitate de stiluri cit mai marcată.

Portugalia

● În Portugalia ființează doar patru ansambluri dramatice, toate cu sediul la Lisabona. Avînd de înfruntat greutăți materiale de tot felul, aceste trupe îndrăznesc arareori să-și asume riscul unor turnee prin țară. Astfel se face că celelalte orașe portugheze sînt complet străine de orice mișcare teatrală.

Dar chiar și în Lisabona, activitatea formațiilor existente se desfășoară sub semnul unei permanente incertitudini.

Aceasta deoarece, în ultima vreme, municipalitatea din Lisabona, ghidîndu-se după interese strict comerciale, a lăsat ca parte din sălile de teatru să fie transformate în cinematografe. În atari condiții, chiar și puținele formații teatrale din capitala Portugaliei se văd amenințate ca în scurtă vreme să rămînă fără săli de spectacol.

Pe de altă parte, mișcarea teatrală portugheză, alături de celelalte domenii ale

activității artistice, are mult de suferit de pe urma rigorilor cenzurii. Situația a ajuns atât de gravă (cenzura oprește spectacole întregi, operează tăieturi grosolane, strângulează orice intenție de manifestare a gândirii libere) încît actualmente a luat o deosebită amploare mișcarea oamenilor de cultură portughezi pentru abolirea restricțiilor impuse de cenzură.

R. P. Chineză

● La Pekin a luat de curind ființă primul teatru pentru copii din R. P. Chineză. Colectivul artistic al noului teatru a fost recrutat dintre cadrele Teatrului artistic pentru tineret. Primele reprezentații ale noii formații au fost întâmpinate cu deosebit interes de către micii spectatori. Repertoriul teatrului e variat și cuprinde pe lângă lucrările dramaturgiei chineze, precum: *Lupul sur*, *Floarea lui Malanhua*, *Piersicul a dat în pirg* etc., și numeroase piese ale dramaturgiei sovietice pentru copii, printre care *Mașenka*, *Regina de zăpadă*, *Prietenii tăi* etc.

Brazilia

● Din inițiativa unui grup de oameni de teatru brazilieni, a fost întocmit proiectul unei expoziții internaționale de schițe de decoruri, costume de teatru, arhitectură teatrală. Expoziția ar urma să fie deschisă la Sao-Paolo în lunile septembrie—decembrie 1957.

Norvegia

● Tema relațiilor dintre părinți și copii a stat de-a lungul vremurilor în centrul atenției multor dramaturgi. Mulți au preferat s-o trateze în accente grave, prilejuind actorilor posibilitatea afirmării registrului lor tragic. Alții au acordat preferință comediei și de multe ori problema profund umană a raporturilor dintre generații s-a pierdut, înecată în spuma gratuită a unor gaguri desuete. Recent, dramaturgul norvegian Ernst Orvil a demonstrat posibilitatea abordării acestei probleme pe plan satiric, fără a altera din pregnanța și acuitatea temei.

Tre Kvinner (Trei femei) de Ernst Orvil este o virulentă satiră la adresa

acelor părinți care caută cu orice preț să aplice în procesul de educație a odraslelor lor, numai așa-zisele metode pedagogice ultramoderne.

Rezultatele obținute de pe urma aplicării unor atari metode sînt departe de a fi cele scontate și, adesea, părinții se încercă în păienjenii complicat al propriilor lor sisteme de educație.

Întîmplările hazlii care se țin pe canavaua piesei nu sînt lipsite însă de o adîncă semnificație, mesajul autorului răsunînd clar și răspicat: copiii nu trebuie supuși experiențelor gratuite, ci au nevoie de o educație temeinică, sănătoasă.

Prezentată de Teatrul Național din Oslo, piesa *Trei femei* s-a bucurat de interesul spectatorilor.

R. P. F. Iugoslavia

● Înainte de a încheia turneul în R.P.F. Iugoslavia, teatrul Powszechny din Lodz a poposit la Zagreb.

Cu acest prilej el a oferit cîteva spectacole cu piesele *Antigona* de Anouilh și *Moralitatea d-nei Dulaska* de Zapolska.

● După *Violențele lui Scapin*, de Molière, și *Antigona*, de Anouilh, Teatrul de Dramă din Belgrad a prezentat în premieră *Frații Karamazov*, dramatizare după romanul lui Dostoievski, și *Rivalii* de Sheridan.

R. P. Polonă

● Nu de mult, în R. P. Polonă, a luat ființă Agenția Artistică Polonă care se va ocupa de organizarea schimburilor culturale cu celelalte țări. Printre primele acțiuni inițiate de noua agenție se înscrie perfectarea unui turneu al ansamblului Mazowszoze (cunoscut și spectatorilor din țara noastră) în Anglia și Franța. Totodată se proiectează și un turneu al Teatrului Polon din Varșovia la Paris. Cit privește turneele străine în Polonia sînt pe cale de a fi perfectate o serie de angajamente cu unele ansambluri din Belgia, Franța și Anglia.

Anglia

● Compania Theatre Workshop, paralel cu consolidarea prestigiului ei în Anglia,

a cucerit aprecierea cercurilor teatrale din Franța și țările scandinave prin ținuta artistică și viziunea îndrăznească, innoitoare, a spectacolelor prezentate în acele țări. Acum ea se află în pragul unei noi consacrară internaționale: în vara aceasta a fost invitată să reprezinte *Macbeth* la Moscova. Cu prilejul acestei vizite în capitala U.R.S.S., Theatre Workshop va prezenta și un spectacol nou, cu o lucrare recentă a lui Ewan MacColl *Pe curind la bilci* (So long at the Fair).

● Grupul teatral al Universității din Leeds a pregătit pentru Festivalul Internațional al formațiilor teatrale studențești, care are loc la Veneția, comedia goldoniană *Le donne di buon umore*, în traducerea lui Frederick May. Spectacolul va reprezenta un omagiu adus marelui comediograf italian, cu prilejul sărbătoririi a 250 de ani de la nașterea lui.

Italia

● Anuarul spectacolelor teatrale italiene a publicat o statistică a pieselor care au prilejuit cele mai mari succese de casă în stagiunea trecută. Lista cuprinde titlurile a 80 de lucrări, dintre care: 38 italiene (24 în limba literară și 14 în diferite dialecte), 29 străine și 13 din repertoriul clasic. În fruntea palmaresului se situează *Unchiul Vanea* de A. Cehov, în ediția scenică realizată de Luchino Visconti, cu concursul actorilor Paolo Stoppa, Mario Mastroianni, Rina Morelli. Urmează pe locul doi, *Bene mio core mio* de Eduardo de Filippo. Printre primele zece piese menționate în această statistică, figurează și *Omul, Bestia și Virtutea* de Luigi Pirandello.

R. F. Germană

● În luna iunie a avut loc Festivalul teatral din Ruhr, unde Volkstheater din Viena a prezentat *Trei surori* de Cehov.

● Cu prilejul Săptămânii Internaționale a Teatrelor de Păpuși, organizată la Brunswick, 11 companii — cele mai multe din diferite orașe germane — și-au confruntat realizările, mai exact, căutările, experimentele. Într-adevăr, tendința spre experimentare pare să fi fost trăsătura dominantă

a spectacolelor din cadrul festivalului. Pe această linie se înscriu reprezentațiile Teatrului Mecanic al lui Harry Kramer (un german care trăiește la Paris). Păpușile lui „abstracte” care, prin forma lor, seamănă izbitor cu cele mai moderniste exemplare de sculptură actuală, se deplasează pe scenă încadrate de fascicole luminoase, cu un acompaniament muzical care ține loc de text vorbit. Tot un caracter experimental au avut reprezentațiile ansamblului elvețian de păpuși suprarealiste îmbrăcate pe degete, „Kleines Spiel” și ale marionetelor lui Michael Meschke din Stockholm.

Printre spectacolele cele mai interesante au fost acelea date de compania pragheză condusă multă vreme de defunctul prof. Skupa, ale Teatrului Municipal de Marionete din Augsburg (cu o scenă turnantă și decor pe două planuri) și, în sfârșit, de Teatrul de Marionete din Brunswick, condus de Harro Siegel (directorul artistic al Festivalului). Acesta din urmă a prezentat un scurt spectacol de operă *David și Goliat*, care a făcut o puternică impresie asupra publicului.

S. U. A.

● Formația de amatori Arena Players din New-York a prezentat un ciclu de spectacole cu dramatizarea după *Crimă și Pedepsă* de Dostoievski.

Argentina

● Municipalitatea orașului Buenos Aires și-a mărturisit recent intenția de a închide câteva teatre. Parte din aceste săli ar urma să fie dărimate, iar parte transformate în săli de cinema.

Proiectele sumbre ale municipalității din Buenos Aires au provocat o legitimă îngrijorare în rândurile actorilor brazilieni. În cadrul unei adunări generale, convocate de Asociația artiștilor brazilieni, a fost adoptată hotărârea de a se trimite municipalității o scrisoare de protest, în care se spune printre altele: „Artiștii roagă administrația orașului Buenos Aires să nu distrugă teatrele capitalei și să ia în considerație situația în care se vor găsi actorii, lipsiți de o scenă pe care să poată juca”.